

Pesticiden gebruik in lelieteelt in Lhee dramatisch hoog.

Omwonenden van een lieweldperceel in Lhee hebben de spuitgegevens over het jaar 2021 van de provincie Drenthe gekregen en geanalyseerd. Het is de eerste keer dat er op perceelniveau gegevens over de gebruikte middelen openbaar zijn gemaakt in Drenthe. De gegevens blijken incompleet te zijn en wijken af van de door de omwonenden vastgestelde spuitbewegingen op het veld.

De omwonenden hebben de beschikbare gegevens herleid naar kilo's/ liters werkzame stoffen.

Uit het onvolledige overzicht kwam al een dramatisch beeld naar voren.

Lelieteteelt is een landbouwgewas waarin veel pesticiden worden gebruikt. Het CBS kopte in 2020 enthousiast dat het gebruik per hectare daalde. In 2020 werd er per hectare "slechts" 114 kilo pesticiden gebruikt, waarvan 83 kg paraffineolie.

Hogere hoeveelheden pesticiden.

Uit de spuitgegevens van het lieweldperceel blijkt dat er in 2021 sprake was van veel grotere hoeveelheden pesticiden. Omdat de registratie in kilo's en liters is opgetekend hebben wij deze indeling gehandhaafd. Een liter vloeistof hoeft niet exact een kilo te wegen.

Al met al werd 718,016 kilo én 384,488 liter pesticiden op de akker van **10,4 hectare** gespoten. Als we hier een rekensommetje op loslaten dan hebben we het per hectare over **69 kilo** en daarbovenop nog eens 37 liter pesticiden.

Omrekening van de liters naar kilo's komt uit op **14,5 kilo** werkzame stof per hectare. Dat brengt ons op een totaal van **83,5 kilo** pesticiden per hectare.

Aan paraffineoliën werd 85 liter per hectare gebruikt.

Uit deze praktijkgegevens blijkt dat het pesticiden gebruik behoorlijk afwijkt van de cijfers van het CBS. Het gaat om een verdubbeling ten opzichte van de gegevens van het CBS.

Kalenderspuiten en cocktailwerking

Er lijkt sprake te zijn van kalenderspuiten, in tegenstelling tot het spuiten als dat werkelijk nodig is.

Daarbij zijn twee middelen, naast de minerale oliën, een constante. Mancozeb en Esfenvaleraat.

Er is op nagenoeg alle spuitdata gewerkt met een cocktail aan pesticiden. De risico's van cocktails zijn nog steeds niet onderzocht.

Parkinson gerelateerd middel en andere risicovolle stoffen

Verontrustend voor de omwonenden is het hoge gebruik van de stof Mancozeb, **36 kilo** per hectare. Mancozeb is op 1 juni 2021 verboden door Europa vanwege aantoonbare risico's op Parkinson en aanverwante ziektes. Na de verbodsdatum hadden de telers nog het recht om hun voorraad op te maken tot 4 januari 2022. Van die mogelijkheid is maximaal gebruik gemaakt.

Esfenvaleraat

Voor esfenvaleraat gelden vanaf 6 oktober 2022 restricties vanwege ongewenste milieueffecten. Het gaat daarbij om maatregelen omtrent gestapeld gebruik. 'Stapelen' houdt in dat op een perceel eerst één gewasbeschermingsmiddel wordt gebruikt tot het maximale aantal toepassingen is bereikt en daarna nog een ander middel met dezelfde werkzame stof en voor dezelfde toepassing. Op de NoordLheeder es zijn twee middelen om en om gebruikt met deze werkzame stof. Zeer giftig voor in het (grond) water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Onderzoek hartritmestoornissen

Prof. Bianca Brundel, moleculair en celbioloog Amsterdam UMC, laat in de eerste resultaten van het onderzoek naar de relatie van pesticiden en hartritmestoornissen zien, dat er een verband is tussen

levensverkorting van fruitvliegjes door blootstelling aan een aantal stoffen. Er is **vijf keer** met middelen gespoten die in het onderzoek naar hartritmestoornissen van prof Brundel verdacht blijken.

Vluchtige middelen

In het overzicht komen we **zeven keer** vluchtige stoffen tegen die aantoonbaar op grote afstand van de akker terechtkomen. Deze stoffen zijn in eerdere onderzoeken aangetroffen in het nabij gelegen Dwingelderveld. We kunnen ervan uitgaan dat ze ook terechtkomen in de tuinen van de omwonenden en de aangrenzende woonwijk.

Provincie

Al jaren worden de omwonenden NoordLheederes geconfronteerd met wisselteelten van lelies, tulp, suikerbiet, tagetes en een enkel geval van aardappelen en mais. In 2021 werd er een Handhavingsverzoek ingediend bij de provincie. Dat verzoek werd afgewezen. Vandaar dat er nu een beroep van omwonenden van de Noord Lheeder Es bij de Rechtbank Noord Nederland is ingediend.

De uitkomsten van de verkregen spuitgegevens tonen aan dat dit geen overbodige actie is. Zolang de provincie niet kan garanderen dat het gebruik van pesticiden geen enkel kwaad kan voor de natuur én de mens hebben we rechtsprocedures nodig om de natuur en onszelf te beschermen.

Openbaarmaking spuitgegevens

Bovendien is het hoog tijd om alle spuitgegevens op aanvraag openbaar te maken zodat bewoners weten waar ze mee te maken hebben.

Dat is op dit moment wel een recht maar wordt niet goed uitgevoerd.

Bijlagen:

- Overzicht spuitgegevens verkregen via WOO procedure
- Uitwerking spuitgegevens door omwonenden.

Vragen m.b.t. omwonenden: [REDACTED]

Juridische vragen: [REDACTED]